

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

# PŘEHLED VÝZKUMŮ

58-1



BRNO 2017

# PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis  
*Peer-reviewed journal*

Ročník 58  
*Volume 58*

Číslo 1  
*Issue 1*

**Předseda redakční rady**  
**Head of editorial board**

Pavel Kouřil

**Redakční rada**  
**Editorial board**

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,  
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

**Odpovědný redaktor**  
**Editor in chief**

Petr Škrdla

**Výkonná redakce**  
**Assistant Editors**

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,  
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík,  
Lubomír Šebela

**Technická redakce, sazba**  
**Executive Editors, Typography**

Azu design, s. r. o.

**Software**  
**Software**

Adobe InDesign CC

**Fotografie na obálce**  
**Cover Photography**

Nákončí saxu z hrobu v Blučině-Cezavách (obr. 2, str. 105).  
Sax-sword strap-end from the tomb of Blučina-Cezavy (Fig. 2, Pg. 105).

**Adresa redakce**  
**Address**

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.  
Čechyňská 363/19  
602 00 Brno  
IČ: 68081758  
E-mail: pv@arub.cz  
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

**Tisk**  
**Print**

Azu design, s. r. o.  
Bayerova 805/40  
602 00 Brno

ISSN 1211-7250  
MK ČR E 18648  
Vychází dvakrát ročně  
Vydáno v Brně roku 2017  
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.  
Copyright ©2017 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

## MOHELNO (OKR. TŘEBÍČ)

„Plevovce“. Epigravettien. Sídliště. Systematický výzkum.

Na jaře 2016 jsme vzhledem k plánované krátkodobé odstávce přečerpávací elektrárny Dalešice pokračovali ve výzkumu paleolitické lokality Mohelno-Plevovce. Na předchozí výzkumy jsme navázali v prostoru kamenné struktury B (KSB; Škrdla *et al.* 2014). Výzkum probíhal ve dříve vytyčené souřadné síti a zkoumaná plocha byla rozšířena severovýchodním a východním směrem. Celkem bylo prozkoumáno 10 m<sup>2</sup>, tj. 2300 litrů sedimentu. V tuto chvíli tedy souvislá prokopaná plocha v okolí KSB včetně činí 30 m<sup>2</sup>. Nově bylo získáno 77 zaměřených artefaktů a dalších více jak dvě stě artefaktů pochází z proplavování materiálu na 2 mm sítích. Krom toho bylo nalezeno také několik fragmentů osteologického materiálu.

Severovýchodně od KSB bylo zdokumentováno pokračování na nálezy bohatého horizontu, kde jsou stále dochovány intaktní sedimenty, ovšem již bez kamenné dlažby. Vzhledem k tomu, že nadložní sedimenty tímto směrem mohutní, není vyloučené, že by se zde mohla nacházet dosud neznámá kamenná struktura. Byla proto vykopána jedna sonda o rozměrech 0,5 × 0,5 m ve vzdálenosti 5 m severně od KSB za účelem ověření podložní situace. Sonda nezachytila žádné nálezy, ale doložila v tomto místě přítomnost intaktních sedimentů. Dohled a případný výzkum v tomto prostoru bude pokračovat.

### Poděkování

Výzkum byl umožněn vstřícností vedení Dalešické elektrárny, které nás o plánované odstávce s předstihem informovalo.

*Tereza Rychtaříková, Petr Škrdla, Ondřej Mlejnek, Jaroslav Bartík, Vít Záhorák, Petr Knotek*

### Literatura

Škrdla, P., Bartík, J., Eigner, J., Rychtaříková, T., Nikolajev, P., Nývltová Fišáková, M., Nejman, L., Polanská, M., Novák, J. 2014: Mohelno-Plevovce: Kamenná struktura B. *Přehled výzkumů* 55(1), 9–24.

### Resumé

Mohelno (Třebíč District), „Plevovce“. The area excavated in 2014 in Mohelno-Plevovce (Škrdla *et al.* 2014) was extended in 2016. The total area excavated in 2016 was 10.0 m<sup>2</sup> with 77 artifacts recovered during excavation and another 200 small artifacts were obtained during sediment screening.

## OŘECHOV (OKR. BRNO-VENKOV)

„Kabáty“, Ořechov IV. Bohunicien. Sídliště. Systematický výzkum.

V září 2016 pokračovaly průzkumné práce na nedávno popsané lokalitě bohunicien Ořechov IV (Škrdla *et al.* 2016). Oproti dřívějším letům, kdy bylo možné provádět jen drobnější sondážní práce, se po dohodě se zemědělci naskytla možnost odкрыtí větší souvislé plochy. Odkryv přímo navázal na sondážní práce z listopadu 2013 (Škrdla *et al.* 2016, 25). Půdorys zmíněné sondáže byl zachycen při západním okraji odkryté plochy. Cílem výzkumu v roce 2016 bylo prozkoumat pokračování intaktních poloh a získat další stratifikované artefakty v kontextu datovatelného materiálu.

Na lokalitě provádíme systematické povrchové průzkumy od roku 2010 (Škrdla *et al.* 2011; Škrdla *et al.* 2016) a doposud jsme z povrchu získali 3214 artefaktů. Na základě prostorové distribuce artefaktů jsme v rozmezí let 2011 až 2013 vyhloubili několik zjišťovacích sond (prozkoumaná plocha o rozměru přibližně 8 m<sup>2</sup>). Pouze v prostoru sondy Or4\_T02 byly zachyceny intaktní sedimenty s polohami uhlíků (Škrdla *et al.* 2016). Byla zdokumentována nejméně dvě ohniště zahlobená do podloží tvořeného navětralým granodioritem a další popelovité čočky. Další dvě ohniště byla zachycena v okolí. Z jedné popelovité čočky prozkoumané v listopadu 2013 (část jejího půdorysu byla zachycena odkryvem v roce 2016, *cf.* obr. 5) byl získán zlomek úštěpu z rohovce typu Stránská skála (Škrdla *et al.* 2016).

Při výzkumu v září 2016 byla prozkoumána plocha o velikosti 21,5 m<sup>2</sup> (obr. 5). Výzkum probíhal ve čtvercové síti 1 × 1 m<sup>2</sup>, kdy byl každý čtverec rozdělen na čtyři subčtverce o rozměrech 0,5 × 0,5 m<sup>2</sup>, které byly postupně zkoumány. Veškerý prokopaný sediment byl nasucho proséván a následně plaven přímo na místě na sítích s velikostí ok 3 × 3 mm.

Podloží sondy tvořil navětralý granodiorit, jehož povrch byl značně nerovný a s četnými depresiemi, ve kterých byly dochovány relikt kvartérních sedimentů (obr. 6). Tyto měly charakter hnědavého půdního sedimentu s vysokým obsahem uhličitánu vápenatého (pravděpodobně sekundárního), promíšeného s písčitémi částicemi zvětralého granodioritu z podloží. Zatímco jižním, západním a severním směrem intaktní kvartérní sedimenty vyklíňovaly, východním směrem nabíraly na mocnosti (obr. 6). Východní směr, i když se jím vzdalujeme od povrchového klastru nálezů, se tak jeví jako jediný perspektivní pro případné pokračování sondážních prací.

V sedimentu byly přítomny četné ojedinělé uhlíky a uhlíkaté polohy (čočky), nepravidelně rozložené